

Sorø Kommune	Dato 1. december 2015	Sidenr. 1
Teknik og Miljøudvalget		Formand:

1. Navngivning af veje i Klokkergårdsområdet			
Åbent	Sagsbeh.: Lene Eriksen	Sagsid.: 340-2014-37235	Dok.nr.: 340-2015-192570

Baggrund for sagens forelæggelse:

På Teknik og Miljøudvalgets møde den 22. september 2015 blev den nye vej til og igennem det kommende boligområde Klokkergården givet navnet Klokkergårdsvej. Vejen frem til området er nu etableret, og udbuddet af de første 24 grunde i udstykningen er sat i gang. Derfor er det hensigtsmæssigt, at også de øvrige veje, der vil blive etableret i området, navngives.

Sagens gang:

Teknik og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling:

Klokkergårdsområdet er præget af markante kulturhistoriske spor i form af den fredede stendysse Barsedys sydøst for området og de beskyttede diger, der afgrænser området mod vest og syd. Fagcentret finder det på den baggrund oplagt, at de fremtidige fordelings- og boligveje i området navngives med afsæt i disse kulturhistoriske spor, der derved kommer til at bidrage til det nye boligområdes identitet på flere måder.

Stendyssen og digerne afspejler to forskellige perioder med mindst 3.500 års mellemrum. Barsedys er således et ca. 5.300 - 5.500 år gammelt gravkammer fra den tidlige bondestenalder, mens digerne er etableret i forbindelse med udskiftningen af Lyngelandsby omkring 1791. De øst-vestgående diger markerer grænsen mellem de syd for liggende jorder, der hørte til de gårde, der blev liggende i landsbyen, og de udflyttede gårde nord for.

Udover dyssen er der fundet forskellige effekter på arealerne, som kan henføres til andre dele af oldtiden (der omfatter stenalderen, bronzealderen og jernalderen). Blandt andet er der fundet et skelet med en dolk og nogle potteskår lagt til hvile i en stenkiste, antageligt fra jernalderen. På nærliggende arealer er der ligeledes fundet spor efter menneskelig aktivitet i form af kogegruber og affaldsgruber. Der er således en del lokal inspiration at hente fra oldtiden, hvilket fremgår af de vejnavne, fagcentret foreslår i relation til denne periode.

De vejnavne, der foreslås med inspiration fra "Klokkergårds-perioden", relaterer sig dels til den daværende landbrugsdrift på arealerne, og dels til to vigtige lokale personer i den pågældende periode. Den ene er Johannes Ferdinand Fenger, der var præst i Lyngelandsby og Vester Broby fra 1833 til 1854. J.F. Fenger var en markant teologisk personlighed i sin samtid og god ven med B.S. Ingemann. Blandt andet var det ham og hans datter, der fik Ingemann til at skrive "Dejlig er jorden" som en dansk version af den oprindelige tyske vise. Også "Julen har bragt velsignet bud" var Fengers "fortjeneste", idet den blev skrevet som en julevisen til hans døtre og derfor blev sunget første gang i Lyngelandsby præstegård.

Sorø Kommune	Dato 1. december 2015	Sidenr. 2
Teknik og Miljøudvalget		Formand:

Den anden person, der foreslås at lægge navn til en af områdets boligveje, er den sidste gårdejer på stedet, Christian Jensen Roden. Lyng Kommune købte således Klokkergården af C.J. Roden i 1965 for at etablere skole på grunden.

I mellem oldtiden og ”Klokkergårds-perioden” blev der i en periode i middelalderen støbt klokker på arealerne. Dette er blevet afdækket ved, at man ved udgravninger for over 100 år siden har fundet kul, metalslagger og stensætninger, der peger på sådanne aktiviteter. Det har sandsynligvis været munkene på Sorø Kloster, der har sejlet over søen og støbt klokker på stedet, og den dengang af-sides placering er formentlig blevet valgt af brandhensyn (stor afstand til bygninger), og fordi der var brændsel i nærheden.

Klokkestøbningen inspirerede på et tidspunkt til navngivningen af to høje/banker i området: Store og Lille Klokkerbanke. Senere lagde de to banker - som lå der, hvor Frederiksberg Skole med tilhørende parkering ligger i dag - navn til Klokkergården, fordi bankerne kom til at ligge på ejendommens jord.

Med afsæt i de tre nævnte historiske perioder har fagcentret udarbejdet vedlagte forslag til navngivning af de to fordelingsveje og 11 boligveje, der på sigt vil blive etableret i Klokkergårdsområdet. Som det fremgår af bilaget, er det den tidlige periode/oldtiden, der har inspireret til navneforslagene til de seks boligveje inden/syd og øst for fordelingsvejene. Den korte og den lange fordelingsvej foreslås navngivet henholdsvis Lille Klokkerbanke og Store Klokkerbanke for at markere ”mellemprioden”, og de fem boligveje i områdets nordvestlige del foreslås navngivet med inspiration fra munkenes klokkestøbningsaktiviteter og den efterfølgende ”Klokkergårds-periode”.

For at skabe lidt variation/”give lidt krydderi” er forslaget desuden udarbejdet således, at ”Klokkergårdsvej” er den eneste vej, hvor ordet ”vej” udgør sidste led. De øvrige vejnavne er alle dannet, så det enten er vejenes forløb (de går alle sammen rundt/”bider sig selv i halen”), områdets forhistorie som landbrugsareal eller omgivelserne i øvrigt, der har dannet afsæt.

Høring:

Museum Vestsjælland og Lokalhistorisk Arkiv i Sorø er blevet opfordret til at komme med forslag til navngivningen af vejene i området, og Arkivet har på den baggrund bidraget med en række forslag og fine bagvedliggende fortællinger.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen.

Væsentlige afledte konsekvenser:

Ingen.

Indstilling:

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Fordelings- og boligvejene i området navngives som foreslået i vedlagte bilag.

Sorø Kommune	Dato 1. december 2015	Sidenr. 3
Teknik og Miljøudvalget		Formand:

Bilag

[340-2015-193673](#)

Forslag til navngivning af veje i Klokkergårdsområdet

Beslutning i Teknik og Miljøudvalget, den 1. december 2015:

Ikke til stede: Ingen.

Godkendt.
